

Učebná osnova vodičských kurzov

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 12 ods. 1 písm. d) zákona č. 93/2005 Z. z. o autoškolách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 188/2009 Z. z. (ďalej len „zákon“), vydáva učebnú osnovu na výučbu a výcvik účastníkov prípravy na skúšku odbornej spôsobilosti na vydanie oprávnenia viesť motorové vozidlá (ďalej len „vodičský kurz“).

Článok 1

Obsah predmetov

Vodičský kurz sa skladá z výučby teórie a praktického výcviku. Obsah a rozsah učiva je členený podľa skupín vodičského oprávnenia, na ktoré sa výcvik vykonáva.

Článok 2

Výučba teórie

(1) Teoretické vedomosti, zručnosti a spôsob správania sa v cestnej premávke, ktoré sa vyžadujú na vedenie príslušných skupín motorových vozidiel:

a) výučba predpisov o cestnej premávke a s nimi súvisiacich právnych predpisov, je zameraná na výklad:

1. jednotlivých ustanovení predpisov o cestnej premávke a príslušných vykonávacích predpisov,
2. dopravných značiek a dopravných zariadení vrátane svetelných signálov a pokynov na riadenie premávky,
3. riešenia dopravných situácií, uplatňovania pravidiel prednosti v jazde a obmedzenia rýchlosti,
4. povinností vodiča, prevádzkovateľa vozidla,
5. podmienok technickej spôsobilosti a nespôsobilosti vozidla na premávku na pozemných komunikáciách,
6. všeobecné pravidlá správania sa v prípade dopravnej nehody (postavenie a správne umiestnenie výstražného trojuholníka a zapnutie výstražného zariadenia) a opatrenia, ktoré je potrebné realizovať pri pomoci účastníkom dopravnej nehody,
7. občianskoprávnej a trestnoprávnej zodpovednosti vodiča, rozsahu a podmienok povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla,
8. predpisov týkajúcich sa úradných dokumentov požadovaných v prípade používania vozidla,
9. povinnej výbavy vozidiel,

b) výučba teórie vedenia vozidla je zameraná na výklad:

1. všeobecného opisu funkcií jednotlivých ovládacích mechanizmov vozidiel, oznamovačov a ukazovateľov,
2. bezpečnostných zariadení vozidla a používanie bezpečnostných pásov, hlavových opierok a bezpečnostných zariadení pre deti, primerané používanie zvukových výstražných zariadení,
3. základných postupov pri vedení vozidla (napr. rozbiehanie, radenie prevodových stupňov, brzdenie, zastavovanie, ovládanie volantu, cúvanie),
4. vplyvu otáčok motora, radenia prevodových stupňov, zrýchľovania a brzdenia na spotrebu paliva a emisií a vedenia motorového vozidla skupiny vodičského oprávnenia B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D a DE tak, aby sa znížila spotreba paliva a emisie počas zvyšovania a znižovania rýchlosti, pri jazde do kopca a z kopca, ak je to potrebné a možné, aj ručným radením prevodových stupňov,
5. jazdy s prípojným vozidlom a vlečenia vozidiel,
6. techniky jazdy v rôznych situáciách a poveternostných podmienkach,
7. predpisov týkajúcich sa používania vozidla vo vzťahu k životnému prostrediu, obmedzenie emisií škodlivín, primeranú spotrebu paliva atď.,

c) výučba zásad bezpečnej jazdy je zameraná na výklad:

1. základných fyzikálnych zákonitostí jazdy s vozidlom príslušnej skupiny vodičského oprávnenia,
2. vplyvu ľudského činiteľa, technického stavu vozidla a prostredia na bezpečnosť jazdy,
3. technických aspektov v súvislosti s bezpečnosťou cestnej premávky; žiadatelia musia byť schopní rozpoznať najčastejšie chyby v riadení, podvozkovej časti, brzdnom systéme, pneumatikách, svetlách a v ukazovateľoch smeru, reflektoroch, spätných zrkadlách, ostrekovačoch a stieračoch, vo výfukovom systéme, v bezpečnostných pásoch a vo zvukových výstražných zariadeniach,
4. zásad predvídavosti, rozpoznávania a riešenia kritických dopravných situácií,
5. problematiky vzájomných vzťahov jednotlivých účastníkov cestnej premávky,
6. významu pozornosti, vnímania, reakčnej schopnosti, úsudku a rozhodovacej schopnosti, spôsob správania sa vodiča voči ostatným účastníkom cestnej premávky, ako aj zmeny v správaní sa vodiča v dôsledku vplyvu alkoholu, drog a liekov, duševného stavu a únavy,
7. špecifických rizikových faktorov týkajúcich sa nedostatku skúseností ostatných účastníkov cestnej premávky, najmä najzraniteľnejších, ako sú deti, chodci, cyklisti a zdravotne postihnuté osoby, riziká vyplývajúce z vedenia a z výhľadu vozidiel rôznych skupín,
8. podmienok prepravy osôb a nákladov,
9. podmienok prepravy nebezpečných nákladov a vecí,
10. bezpečnostných faktorov týkajúcich sa vozidla, nákladu a prepravovaných osôb, opatrnosť vodiča pri opustení vozidla,
11. najdôležitejších princípov, týkajúcich sa dodržiavania bezpečnej vzdialenosti medzi vozidlami, brzdné vzdialenosti a ovládanie vozidla v rôznych poveternostných podmienkach a rôznych podmienkach na ceste,

12. rizikových faktorov týkajúcich sa rôznych situácií v cestnej premávke (napr. pri jazde v meste, mimo mesta a pod.) a rôznych podmienok cestnej premávky, najmä pokiaľ ide o jej zmeny v súvislosti s počasím alebo jazdou vo dne alebo v noci,
13. bezpečného vedenia vozidla v cestných tuneloch,
14. najčastejších príčin vzniku dopravných nehôd a možnosti ich predvídania,
15. rozboru dopravných nehôd, tematiky ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami,

d) výučba konštrukcie vozidiel a ich údržby je zameraná na výklad:

1. všeobecného opisu konštrukcie vozidla skupiny vodičského oprávnenia, na ktorú sa výcvik vykonáva,
2. základného opisu konštrukcie vozidiel, ich činnosti a základov praktickej údržby,
3. zásad údržby a jej významu pre bezpečnosť a hospodárnosť prevádzky vozidla (napr. kontrola stavu pneumatík, riadenia, bŕzd, prevádzkových kvapalín, osvetlenia vozidla), riadenia, bŕzd, prevádzkových kvapalín, osvetlenia vozidla).

(2) Špecifické ustanovenia týkajúce sa niektorých skupín:

a) špecifické ustanovenia týkajúce sa skupín AM, A1, A2, A sú zamerané na:

1. všeobecné predpisy a ustanovené podmienky pre vedenie motorových vozidiel, povinnosť používať ochranné okuliare alebo ochranný štít a ochrannú prilbu,
2. viditeľnosť vodiča motocykla ostatnými účastníkmi cestnej premávky,
3. rizikové faktory týkajúce sa rôznych podmienok cestnej premávky s osobitnou pozornosťou zameranou na smerovú stabilitu motocykla – (klzkosť vozovky, kryty odpadových kanálov, vodorovné značenie ciest, električkové koľajové pásy, železničné priecestia atď.),
4. technické aspekty súvisiace s bezpečnosťou cestnej premávky s osobitnou pozornosťou zameranou na núdzové spínače, chladenie, mazanie - hladina oleja a reťaz,

b) špecifické ustanovenia týkajúce sa skupín C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE sú zamerané na:

1. ustanovené podmienky pre vedenie motorových vozidiel, predpisy o čase jazdy, prestávke a dobe odpočinku,
2. ustanovené podmienky týkajúce sa prepravy v nákladnej alebo osobnej doprave; dokladov od vozidla, sprievodných a iných predpísaných dokladov vyžadovaných pre vnútroštátnu a medzinárodnú nákladnú a osobnú dopravu; všeobecné pravidlá správania sa v prípade dopravnej nehody (postavenie a správne umiestnenie výstražného trojuholníka a zapnutie výstražného zariadenia) a opatrenia, ktoré je potrebné realizovať pri poskytovaní pomoci účastníkom dopravnej nehody,
3. technické aspekty súvisiace s bezpečnosťou cestnej premávky pri poruche vozidla, pri výmene kolies atď.,
4. predpisy o najväčších prípustných rozmeroch a hmotnostiach vozidiel a jazdných súprav,
5. prekážky vo výhlade spôsobené charakteristikami vozidiel,

6. schopnosť zaručiť bezpečnosť nákladu pri uplatnení bezpečnostných predpisov a správneho využitia vozidla, výpočet užitočného zaťaženia vozidla alebo jazdnej súpravy, výpočet celkového objemu, rozloženie nákladu, dôsledky preťaženia na nápravu, stabilitu vozidla a ťažisko - (len skupiny C1, C1E, C, CE),
7. čítanie trasy v cestnej mape vrátane používania elektronických navigačných systémov; bezpečnostné faktory týkajúce sa nákladu vozidla; kontrola nákladu (rozloženie a upevnenie), ťažkosti s rôznymi druhmi nákladu (napr. kvapaliny, visiaci tovar), nakládka a vykládka tovaru a používanie nakladacieho zariadenia - (len skupiny C1, C1E, C, CE),
8. zodpovednosť vodiča z hľadiska prepravy cestujúcich; pohodlie a bezpečnosť cestujúcich; prepravu detí; nevyhnutné kontroly pred jazdou; (autobusy verejnej hromadnej dopravy osôb - (len skupiny D1, D1E, D, DE),
9. zásady konštrukcie a fungovania spaľovacích motorov, prevádzkových kvapalín (napr. motorový olej, chladiaca kvapalina, náplň do ostrekovačov), palivového systému, elektrického systému, zapalovacieho systému, prevodového systému (spojka, prevodovka atď.),
10. priebeh spotreby paliva v závislosti od zaradeného prevodového stupňa a od rýchlosti jazdy vozidla, otáčková charakteristika spaľovacieho motora, krivky momentov, s ktorými motor pracuje na jednotlivých zaradených prevodových stupňoch a momenty pri konštantných výkonoch,
11. mazanie a ochranu proti mrazu,
12. zásady konštrukcie, montáže, starostlivosti a správneho používania pneumatík,
13. princípy činnosti a údržby rôznych druhov brzdových zariadení, špecifické charakteristiky hydraulického obvodu podtlakovej brzdy, obmedzenia pri používaní brzdy a odľahčovacej brzdy (retardéra), kombinované používanie brzd a odľahčovacej brzdy, vzťah medzi rýchlosťou a prevodovými pomermi, využívanie zotrvačnosti vozidla, využívanie spôsobov spomaľovania a brzdenia pri klesaní, činnosti v prípade poruchy brzdového zariadenia,
14. princípy rôznych druhov spájacích zariadení, spôsob ich činnosti, ich hlavné časti, pripojenie, obsluha a denná údržba (len skupiny CE, DE),
15. metódy zisťovania poruchy na vozidle, preventívna údržba vozidla a nevyhnutné opravy,
16. zodpovednosť vodiča pri nakládke tovaru, jeho preprave a vykládke tovaru v súlade s dohodnutými podmienkami (len skupiny C1, C1E, C, CE),
17. manipuláciu so záznamovým zariadením (tachografy).

Článok 3

Praktický výcvik

(1) Praktický výcvik vo vedení motorového vozidla sa vykonáva v jednotlivých etapách, pričom v:

- a) I. etape je zameraný na nácvik a zvládnutie základných zručností vodiča potrebných na ovládanie vozidla príslušnej skupiny vodičského oprávnenia mimo cestnej premávky,
- b) II. etape je zameraný na precvičovanie základných zručností vodiča s dôrazom na dodržiavanie jednotlivých ustanovení predpisov o cestnej premávke, príslušných vykonávacích predpisov a zásad bezpečnej jazdy, vrátane nácviku jednotlivých zručností

vodiča zameraných na riešenie zložitých dopravných situácií v cestnej premávke s využitím odporúčanej rýchlosti 80 km.h⁻¹ pri jazde mimo obce.

(2) Praktický výcvik v údržbe je zameraný na:

- a) kontrolu technického stavu vozidla príslušnej skupiny vodičského oprávnenia, na ktorú sa výcvik vykonáva,
- b) základy praktickej údržby a ošetrovania vozidla.

(3) Minimálne požiadavky na praktické zručnosti a schopnosti vodičov, ktoré sa vyžadujú na vedenie:

a) motorových vozidiel skupín AM, A1, A2, A vodičského oprávnenia sú zamerané na:

1. kontrolu technického stavu vozidla (kontrola pred jazdou), kontrolu stavu pneumatík, riadenia, bŕzd, reťazí, kvapalín (napr. motorového oleja, chladiacej kvapaliny), ustanoveného osvetlenia, ukazovateľov smeru jazdy a zvukových výstražných zariadení s prihliadnutím na bezpečnú jazdu a bezpečnosť cestnej premávky,
2. použitie ochranných okuliarov, ochrannej prilby, obuvi a odevu,
3. postavenie motocykla na stojan a zo stojana a pohyb motocykla bez pomoci motora chôdzou popri motocykli,
4. manévry pri nízkej rýchlosti vrátane slalomu; nácvik používania spojky v súčinnosti s brzdami, udržiavanie rovnováhy, polohu sedenia na motocykli, pričom by nohy mali ostať na stúpačkách motocykla, zorné pole vodiča,
5. manévry pri vyššej rýchlosti, pri druhom alebo treťom prevodovom stupni, s cieľom vyhnúť sa prekážke; správna poloha sedenia na motocykli, pričom by nohy mali ostať na stúpačkách motocykla, udržiavanie rovnováhy, technika riadenia a technika radenia prevodových stupňov, zorné pole vodiča,
6. brzdenie až do zastavenia vozidla a brzdenie s presnosťou zastavenia na vopred určenom mieste; správne ovládanie prednej a zadnej brzdy, poloha sedenia na motocykli, zorné pole vodiča; možnosť použitia najvyššej možnej brzdnej sily,
7. jazdu v obmedzenom priestore, výjazd z miesta parkovania,
8. jazdu v priamom smere a v zákrutách; súbežnú jazdu, zastavenie v cestnej premávke,
9. príchod ku križovatke, riešenie dopravnej situácie na križovatke, a prejazd križovatkou,
10. zmeny smeru jazdy, odbočovanie vpravo a vľavo, jazdu v jazdných pruhoch,
11. vjazd/výjazd z diaľnice alebo z rýchlostnej cesty (pokiaľ je to možné),
12. predchádzanie vozidiel, obchádzanie prekážok (napr. zaparkované vozidlá); predchádzanie inými vozidlami,
13. priechody pre chodcov, prejazd kruhovým objazdom, železničným priecestím, jazdu pri zastávke električky/autobusu, jazdu do svahu a zo svahu na dlhých úsekoch,
14. vykonanie nevyhnutných opatrení pri zostupovaní z motocykla,

b) motorových vozidiel skupín B1, B, BE, T vodičského oprávnenia sú zamerané na:

1. kontrolu technického stavu vozidla (kontrola pred jazdou), kontrolu stavu pneumatík, riadenia, bŕzd, kvapalín (napr. motorového oleja, chladiacej kvapaliny, náplne ostrekovača), čelného skla a ostatných skiel, stieračov, ustanoveného osvetlenia,

- kontrolu prístrojového panela, ukazovateľov smeru jazdy a zvukových výstražných zariadení s prihliadnutím na bezpečnú jazdu a bezpečnosť cestnej premávky,
2. kontrolu bezpečnostných faktorov vzťahujúcich sa na naloženie vozidla: karoséria vozidla, spôsob naloženia, zabezpečenie nákladu (len skupina BE, T),
  3. kontrolu spájacieho zariadenia, brzdového a elektrického spojenia (len skupina BE, T),
  4. nastavenie sedadla tak, aby bola dosiahnutá správna poloha sedenia,
  5. nastavenie spätných zrkadiel, bezpečnostných pásov a opierok hláv (ak sú k dispozícii), kontrola uzatvorenia dverí,
  6. cúvanie v priamom smere, alebo cúvanie s odbočením vpravo alebo vľavo, do zákruty, pričom sa udržiava správny jazdný pruh,
  7. otočenie vozidla do protismeru pri jazde vpred alebo pri cúvaní,
  8. parkovanie vozidla a výjazd z miesta parkovania (rovnobežne, priečne alebo v pravom uhle, dopredu alebo dozadu, na rovnom mieste, v stúpaní alebo v klesaní),
  9. brzdenie až do zastavenia vozidla a brzdenie s presnosťou zastavenia na vopred určenom mieste,
  10. pripojenie a rozpojenie prípojného vozidla k motorovému vozidlu; pri manévri musí ťažné vozidlo parkovať pozdĺž prípojného vozidla, t. j. nie je s ním v jednej priamke (len skupiny BE, T),
  11. bezpečné parkovanie pre nakladanie/vykládanie,
  12. jazdu v obmedzenom priestore, výjazd z miesta parkovania,
  13. jazdu v priamom smere a v zákrutách; súbežnú jazdu, zastavenie v cestnej premávke,
  14. príchod ku križovatke, riešenie dopravnej situácie na križovatke, a prejazd križovatkou,
  15. zmeny smeru jazdy, odbočovanie vpravo a vľavo, jazdu v jazdných pruhoch,
  16. vjazd/výjazd z diaľnice alebo z rýchlostnej cesty (pokiaľ je to možné),
  17. predchádzanie vozidiel, obchádzanie prekážok (napr. zaparkované vozidlá); predchádzanie inými vozidlami,
  18. priechody pre chodcov, prejazd kruhovým objazdom, železničným priecestím, jazdu pri zastávke električky/autobusu, jazdu do svahu a zo svahu na dlhých úsekoch,
  19. základné zásady ekošoférovania, a to najmä v súvislosti s predvídaním dopravných situácií, udržiavaním konštantnej rýchlosti pri nízkych otáčkach motora, včasným radením vyšších prevodových stupňov a efektívnym používaním klimatizácie a elektrických zariadení vo vozidle,
  20. vykonanie nevyhnutných opatrení pri vystupovaní z vozidla,

c) motorových vozidiel skupín C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE vodičského oprávnenia sú zamerané na:

1. kontrolu technického stavu vozidla (kontrola pred jazdou), kontrolu stavu pneumatík, kolies a matíc kolies, blatníkov, riadenia a bŕzd (systémov posilňovača riadenia a bŕzd), kvapalín (napr. motorového oleja, chladiacej kvapaliny, náplne ostrekovača), čelného skla a ostatných skiel, stieračov, ustanoveného osvetlenia, ukazovateľov smeru jazdy a zvukových výstražných zariadení; s prihliadnutím na bezpečnú jazdu a bezpečnosť cestnej premávky, kontrolu prístrojového panela vrátane záznamového zariadenia,
2. nastavenie sedadla tak, aby sa dosiahla správna poloha sedenia,

3. nastavenie spätných zrkadiel, bezpečnostných pásov a opierok hláv (ak sú k dispozícii),
4. kontrolu tlakomeru, zásobníkov vzduchu a zavesenia kolies na nápravách,
5. kontrolu bezpečnostných faktorov vzťahujúcich sa na naloženie vozidla: karosérie vozidla, nakladacieho mechanizmu (ak je k dispozícii), uzamknutie kabíny (ak je to možné), spôsob naloženia, zabezpečenie nákladu (len skupiny C1, C1E, C, CE),
6. kontrolu spájacieho zariadenia, brzdového a elektrického spojenia (len skupiny C1E, CE, D1E, DE),
7. vykonanie špeciálnych bezpečnostných opatrení: kontrola karosérie, dverí pre cestujúcich, núdzových východov, vybavenia prvej pomoci, hasiacich prístrojov a iného bezpečnostného vybavenia (len skupiny D1, D1E, D, DE),
8. čítanie trasy v cestnej mape vrátane používania elektronických navigačných systémov (nepovinné),
9. pripojenie a rozpojenie prípojného vozidla k motorovému vozidlu; pri manévri musí ťažné vozidlo parkovať pozdĺž prípojného vozidla t. j. nie je s ním v jednej priamke (len skupiny C1E, CE, D1E, DE),
10. cúvanie v priamom smere, alebo cúvanie s odbočením vpravo alebo vľavo, do zákruty, pričom sa udržiava správny jazdný pruh,
11. parkovanie pre nakladanie/vykladanie pri nakladacej rampe/plošine alebo pri podobnom zariadení (len skupiny C1E, CE, D1E, DE),
12. parkovanie potrebné na bezpečné nastúpenie alebo vystúpenie cestujúcich (len skupiny D1, D1E, D, DE),
13. parkovanie vozidla a výjazd z miesta parkovania (rovnobežne, priečne alebo v pravom uhle, dopredu alebo dozadu, na rovnom mieste, v stúpaní alebo v klesaní), po zastavení v cestnej premávke, pri výjazde z diaľnice,
14. jazdu v priamom smere a v zákrutách, súbežnú jazdu, zastavenie v cestnej premávke,
15. príchod ku križovatke, riešenie dopravnej situácie na križovatke, a prejazd križovatkou,
16. zmeny smeru jazdy, odbočovanie vpravo a vľavo, jazdu v jazdných pruhoch,
17. vjazd/výjazd z diaľnice alebo z rýchlostnej cesty (pokiaľ je to možné),
18. predchádzanie vozidiel, obchádzanie prekážok (napr. zaparkované vozidlá); predchádzanie inými vozidlami,
19. priechody pre chodcov, prejazd kruhovým objazdom, železničným priecestím, jazdu pri zastávke električky/autobusu, jazdu do svahu a zo svahu na dlhých úsekoch,
20. základné zásady ekošoférovania, a to najmä v súvislosti s predvídaním dopravných situácií, udržiavaním konštantnej rýchlosti pri nízkych otáčkach motora, včasným radením vyšších prevodových stupňov a efektívnym používaním klimatizácie a elektrických zariadení vo vozidle,
21. vykonanie nevyhnutných opatrení pri vystupovaní z vozidla.

Článok 4

Osvedčenie

Po absolvovaní vodičského kurzu, prevádzkovateľ autoškoly vydá žiadateľovi o udelenie vodičského oprávnenia osvedčenie [§ 6 ods. 1 písm. e) zákona].

Článok 5

Prechodné ustanovenie

Prevádzkovateľ autoškoly, ktorý ešte nepreukázal okresnému úradu v sídle kraja bezúhonnosť a technickú základňu podľa § 22b ods. 2 zákona vykonáva vodičské kurzy podľa učebnej osnovy vodičských kurzov zo dňa 19. januára 2013.

Článok 6

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa učebná osnova vodičských kurzov zo dňa 19. januára 2013.

Článok 7

Účinnosť

Táto učebná osnova nadobúda účinnosť 1. marca 2016.

Mgr. Michal Halabica v.r.
generálny riaditeľ